

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 72/03-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. marca 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. M., bytom Š., ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutí Orgánu sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Železničnej polície Č. p.: GRŽP-108-2/P-Sz-2001 z 11. januára 2001 a Č. p.: GRŽP-108-3/P-Sz-2001 z 11. januára 2001, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sž 186/01 z 28. februára 2002 a rozhodnutia Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 108/2002 zo 16. septembra 2002 z dôvodu namietaného porušenia zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť Ľ. M. v časti týkajúcej sa zrušenia rozhodnutí Orgánu sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Železničnej polície Č. p.: GRŽP-108-2/P-Sz-2001 z 11. januára 2001, Č. p.: GRŽP-108-3/P-Sz-2001 z 11. januára 2001 a rozhodnutia Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 108/2002 zo 16. septembra 2002 o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

2. Sťažnosť Ľ. M. v časti týkajúcej sa zrušenia rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 SŽ 186/01 z 28. februára 2002 o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. novembra 2002 doručená sťažnosť Ľ. M., bytom Š. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie svojich práv rozhodnutiami Orgánu sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Železničnej polície Č. p.: GRŽP-108-2/P-Sz-2001 z 11. januára 2001 a Č. p.: GRŽP-108-3/P-Sz-2001 z 11. januára 2001, rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 SŽ 186/01 z 28. februára 2002, ako aj rozhodnutím Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácii č. 108/2002 zo 16. septembra 2002.

Sťažovateľ bol personálnym rozkazom riaditeľa Oblastnej správy Železničnej polície T. č. 395 z 18. decembra 2000 podľa § 192 ods. 1 písm. c) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) prepustený k 31. decembru 2000 zo služobného pomeru príslušníka ŽP.

Rozhodnutím Orgánu sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Železničnej polície Č. p.: GRŽP-108-2/P-Sz-2001 z 11. januára 2001 bol sťažovateľovi od 1. januára 2001 priznaný starobný dôchodok vo výške 6 628 Sk mesačne a rozhodnutím Orgánu sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Železničnej polície Č. p.: GRŽP-108-3/P-Sz-2001 z 11. januára 2001 mu bol priznaný prídavok k starobnému dôchodku vo výške 1 742 Sk mesačne.

Sťažovateľ sa domnieval, že výška dávok priznaných mu uvedenými rozhodnutiami bola nesprávne vypočítaná kvôli nesprávnemu započítaniu rokov do doby trvania jeho služobného pomeru, preto odvolaním z 22. januára 2001 napadol rozhodnutie Orgánu sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Železničnej polície Č. p.: GRŽP-108-3/P-Sz-2001 z 11. januára 2001. Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky rozhodnutím č. 63/2001 z 19. júla 2000 odvolanie zamietlo.

Sťažovateľ sa podľa § 248 zákona č. 73/1998 Z. z. domáhal preskúmania uvedeného rozhodnutia súdom. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe sťažovateľovej žaloby z 19. júla 2001 rozsudkom sp. zn. 7 SŽ 186/01 z 28. februára 2002, ktorý nadobudol právoplatnosť 16. apríla 2002, zrušil rozhodnutie Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 63/2001 z 19. júla 2000 ako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky po opätovnom prerokovaní odvolanie sťažovateľa z 22. januára 2001 proti rozhodnutiu Orgánu sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Železničnej polície Č. p.: GRŽP-108-3/P-Sz-2001 z 11. januára 2001 zamietlo rozhodnutím č. 108/2002 zo 16. septembra 2002.

Na základe uvedených skutočností sa sťažovateľ obrátil na ústavný súd namietajúc porušenie zákona č. 73/1998 Z. z. a žiadal o zrušenie rozhodnutí Orgánu sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Železničnej polície Č. p.: GRŽP-108-2/P-Sz-2001 z 11. januára 2001 a Č. p.: GRŽP-108-3/P-Sz-2001 z 11. januára 2001, o zrušenie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 SŽ 186/01 z 28. februára 2002 a rozhodnutia Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií č. 108/2002 zo 16. septembra 2002, ako aj *„o zabezpečenie vydania nového rozhodnutia Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií v zmysle zákona č. 73/1998 pre nový výpočet prídavku k dôchodku, odchodného a výsluhového príspevku so spätnou platnosťou k 1. 1. 2001 v prvej dôchodkovej skupine“* a o *„zabezpečenie doplatenia vzniknutého finančného rozdielu Generálnym riaditeľstvom Železničnej polície – Orgánom sociálneho zabezpečenia, vzhľadom na nesprávny výpočet uvedených náležitostí v minulosti“*.

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ústavnou podmienkou pre začatie konania o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby je namietanie porušenia jej základného práva alebo slobody garantovanej v druhej hlave ústavy alebo porušenia ľudského práva zaručeného kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (*mutatis mutandis* III. ÚS 33/02).

Sťažovateľ sa však v konaní pred ústavným súdom domáhal zrušenia rozhodnutí týkajúcich sa jeho práv na dávky dôchodkového zabezpečenia, namietajúc výlučne ich nezákonnosť.

Podľa čl. 142 ústavy všeobecné súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

V tejto súvislosti považoval ústavný súd za právne významné, že sťažovateľ mal možnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (odvolania podľa § 145 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov proti rozhodnutiu Orgánu sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Železničnej polície Č. p.: GRŽP-108-2/P-Sz2001 z 11. januára 2001 a odvolania podľa § 242 zákona č. 73/1998 Z. z. proti rozhodnutiu Orgánu sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Železničnej polície Č. p.: GRŽP-108-3/P-Sz-2001 z 11. januára 2001) domáhať sa ochrany svojich práv pred všeobecnými súdmi (Najvyšším súdom Slovenskej republiky) podľa ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu. Uvedený právny prostriedok ochrany svojich práv mohol sťažovateľ využiť aj vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 108/2002 zo 16. septembra 2002.

Významnou ústavnou podmienkou limitujúcou rozhodovaciu právomoc ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyjadrenou v čl. 127 ods. 1 ústavy je, že o ochrane základných práv alebo slobôd sťažovateľa, porušenie ktorých pred ústavným súdom namieta, nerozhoduje iný súd.

Existencia právomoci všeobecných súdov poskytnúť ochranu sťažovateľovým právam a právom chráneným záujmom v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku vylučuje preto právomoc ústavného súdu konať v danej veci bez ohľadu na to, do akej miery sťažovateľ tieto prostriedky, ktoré mu právny poriadok na ochranu jeho práv priznáva, naozaj využil.

Rovnako nie je v právomoci ústavného súdu nahrádzať svojou rozhodovacou činnosťou činnosť iných orgánov štátu a „zabezpečiť“ pre sťažovateľa vydanie nových rozhodnutí a doplatenie finančného rozdielu v dávkach dôchodkového zabezpečenia, ako sa toho sťažovateľ domáhal.

Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom napadol aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 SŽ 186/01 z 28. februára 2002 a žiadal jeho zrušenie.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštantne zaujíma právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok pre jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým malo dôjsť k zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa, alebo od okamihu, keď sa sťažovateľ mohol dozvedieť o opatrení alebo inom zásahu do svojich základných práv alebo slobôd zo strany orgánu verejnej moci.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 SŽ 186/01 z 28. februára 2002 nadobudol podľa tvrdenia sťažovateľa, ale aj podľa doložky právoplatnosti vyznačenej na kópii uvedeného rozhodnutia predloženej v prílohe sťažnosti ústavnému súdu právoplatnosť 16. apríla 2002. Sťažovateľ sa však napriek tomu, bez toho, že by mu v tom

bránili vážne prekážky, na ústavný súd obrátil až po viac ako siedmich mesiacoch (28. novembra 2002).

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako oneskorene podanú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. marca 2003